

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619201326
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8619201326.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., právne zastúpený advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, advokátska kancelária Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, proti žalovanej: Orange Slovensko a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpená advokátskou kanceláriou Branislava Máčaja, s.r.o. so sídlom Bajkalská 5, 831 04 Bratislava, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 3C/31/2019-121 zo dňa 25.08.2022, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku I. v časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 500 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v prevyšujúcej vyhovujúcej časti mení rozsudok tak, že žalobu žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy v tejto časti zamietla.

II. Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania proti žalovanej v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Svidník (ďalej len ako „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto cit: „I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 2 500 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.“

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.“

2. V odôvodnení súd prvej inštancie vychádzal zo skutočnosti, že ide síce o spor o ochranu osobnosti z dôvodu zásahu do súkromia života, tento však bezprostredne súvisí s porušením ochrany osobných údajov pri spracovaní žalovanou v rámci plnenia zmluvy o pripojení. Právny základ je daný v ust. § 9 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov, ktoré zákonné ustanovenie priamo odkazuje na zákon o elektronických komunikáciách č. 351/2011 Z.z., kde v ust. § 56 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách je uvedené, v akom rozsahu môže operátor získavať a spracúvať údaje účastníkov. Žalovaná na účely uzatvorenia zmluvy o pripojení, ale aj ďalších činností súvisiacich s plnením tejto zmluvy, mala oprávnenie spracúvať osobné údaje žalobkyne. Prvoinštančný súd preto námietku žalovanej, že k bezpečnostnému incidentu došlo nie v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, nepovažoval za dôvodnú, nakoľko právo na ochranu osobnosti žalobkyne priamo za zásah do súkromného života žalobkyne súvisí bezprostredne so základným spotrebiteľským vzťahom medzi

stranami, ktorý je založený na základe zmluvy o pripojení. Preto súd prvej inštancie považoval tento spor za spotrebiteľský.

3. Po tom, čo prvoinštančný súd vyriešil otázku miestnej príslušnosti, zaoberal sa otázkou pasívnej vecnej legitímácie. Prvoinštančný súd považoval za pasívne legitimovanú stranu v spore spoločnosť Orange Slovensko, a.s. Dokumenty, ktoré boli nájdené a obsahovali osobné údaje žalobcu, a to dokument Výmena SIM karty (Prima/OC), boli vyhotovené v súvislosti s plnením zmluvy o pripojení medzi žalobcom a žalovanou. Občianskoprávna zodpovednosť žalovanej za zásah do súkromia žalobcu má objektívny charakter, ktorý vyplýva z § 11 Občianskeho zákonníka. Tým, že žalovaná konala prostredníctvom svojich obchodných zástupcov, v danom prípade osobné údaje žalobcu sprístupnila spoločnosť E. D., nemá vplyv na pasívnu vecnú legitímáciu. Prvoinštančný súd sa následne zaoberal rozdielom medzi občianskoprávnou a administratívnou zodpovednosťou subjektov v režime zákona o ochrane osobných údajov, pričom zistil, že k porušeniu ochrany osobných údajov žalobcu v rovine administratívneho práva došlo spoločnosťou E. D. ako priamym pôvodcom zásahu do práv žalobcu, kde právoplatne v administratívnom konaní bola označená táto spoločnosť za zodpovednú za vzniknutý bezpečnostný incident. V rovine súkromného práva však voči žalobcovi nesie občianskoprávnu zodpovednosť za bezpečnostný incident žalovaná, preto ju považoval za pasívne vecne legitimovanú. Súd prvej inštancie následne konštatoval, že zásah do práva na ochranu osobnosti pre svoju povahu predstavuje delikt, ktorý je možné odčiniť zadosťučinením. Nesúhlasil s tvrdením žalovanej, podľa ktorého morálna ujma žalobcovi vzniknúť nemohla, naopak, žalovaná svoju argumentáciu nepreukázala. Negatívnym následkom neoprávneného sprístupnenia údajov došlo k vzniku rizika pre práva a slobody fyzických osôb, a to najmä straty kontroly nad svojimi osobnými údajmi a riziko s rôznym stupňom pravdepodobnosti a závažnosti, ktoré by mohlo viesť k ujme či majetkovej alebo nemajetkovej, pokiaľ takáto operácia môže viesť, napr. ku krádeži totožnosti, podvodu alebo finančnej strate, poškodeniu dobrého mena, strate dôvernosti osobných údajov alebo akémukoľvek hospodárskemu alebo sociálnemu znevýhodneniu. Predmetné spracúvanie osobných údajov zahŕňalo veľké množstvo citlivých osobných údajov a malo alebo mohlo mať veľké dôsledky na veľký počet dotknutých osôb, vrátane žalobcu. Prvoinštančný súd mal jednoznačne preukázanú priamu príčinnú súvislosť medzi bezpečnostným incidentom ako protiprávnym konaním a vznikom ujmy vo sfére zásahov do súkromia žalobcu.

4. Prvoinštančný súd uviedol, že v danom prípade sa morálna satisfakcia javí ako nepostačujúca a vzhľadom na významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu ako aj vzhľadom na funkciu preventívno - sankčnú je žalobcovi potrebné priznať finančnú náhradu. Pri úvahe o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z porovnania výšky odškodnenia pre obeť násilných trestných činov podľa zákona č. 274/2017 Z.z. V rozhodnom období kedy došlo k zásahu do práv žalobcu to bola suma 4.350 eur. Súd prvej inštancie riadiac sa zásadou primeranosti priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 2.175 eur, ktorá zodpovedá polovici odškodnenia obeť násilných trestných činov. Prihliadal pritom k samotnému účelu a funkciám tohto inštitútu pri ochrane osobnosti. Relutárna náhrada v sume 110 eur priznaná v právnej veci s rovnakým skutkovým a právnym základom v konaní tamojšieho súdu sp. zn. XX/XX/XXXX podľa názoru súdu preventívno-sankčnú funkciu nespĺňa a na adresáta nemá požadovaný efektívny účinok. Na základe uvedeného súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 2.175 eur a vo zvyšku žalobu zamietol.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, pretože výška náhrady záležala od úvahy súdu.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie žalovanej proti výroku I. v časti vyhovenia žalobnému nároku vo výške 2.175 eur ako aj v súvisiacom výroku III. o trovách konania. Predmetné odvolanie žalovaná odôvodnila ustanovením § 365 ods. 1 písm. a/, b/, f/ a h/ CSP. Uviedla, že už pri prvom procesnom úkone namietala miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Svidník, pričom zotrváva na tomto stanovisku a nesúhlasila s argumentáciou súdu prvej inštancie, nakoľko v danej veci neexistuje ako právny základ nároku spotrebiteľská zmluva, preto sa v danom prípade nejedná o spotrebiteľský spor. Rozhodoval miestne nepríslušný súd a tým aj nezákonný sudca a zároveň žalobca nebol zaviazaný ako spotrebiteľ na povinnosť zaplatiť súdny poplatok. Zároveň bol narušený princíp kontradiktórnosti, ktorý sa v spotrebiteľských sporoch neuplatňuje a zároveň platí princíp obráteného dôkazného bremena, ktorý nemožno aplikovať v spore na ochranu osobnosti. Žalovaná zároveň

namietala svoju pasívnu legitímáciu v konaní, nakoľko právne posúdenie súdu prvej inštancie v tejto otázke je nesprávne. Rozhodnutia, ktoré použil súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení sú pre tento prípad nepoužiteľné, pričom v danom prípade pri spracúvaní osobných údajov platí zákon č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov, ktorý určuje aj povinnosti prevádzkovateľa a sprostredkovateľa v súvislosti so spracovaním osobných údajov. Tento právny predpis upravuje aj občianskoprávny vzťah dotknutých osôb prevádzkovateľa a sprostredkovateľa v súvislosti so spracovaním osobných údajov ako aj zodpovednosť týchto osôb. V danom prípade teda nie je na mieste analogické použitie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že tu existuje osobitná právna úprava o ochrane osobných údajov. Žalovaná nezodpovedá za predmetný bezpečnostný incident, pri ktorom došlo k sprístupneniu osobných údajov, nakoľko neporušila žiadne zo svojich povinností vyplývajúcich zo zákona o ochrane osobných údajov ako to skonštatoval aj Úrad pre ochranu osobných údajov vo svojom rozhodnutí. Žalovaná poukázala na koncepciu tzv. delenej zodpovednosti pri spracovaní osobných údajov medzi prevádzkovateľom a spracovateľom, kedy za bezpečnosť spracúvania osobných údajov zodpovedá sprostredkovateľ. Žalovaná teda neporušila svoje povinnosti podľa zákona o ochrane osobných údajov. Argumentácia súdu prvej inštancie, že dokumentácia obsahujúca osobné údaje osôb vrátane žalobcu bola od roku 2014 až do februára 2017 nepovšimnutá a nebola odovzdaná v centrálnom sklade, je z pohľadu posúdenia otázky protiprávnosti zásahu do osobnostných práv žalobcu právne irelevantná. Povinnosť vyhotovovať písomný odovzdávací protokol o prevzatí dokumentov obsahujúcich osobné údaje nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu a nedostatky v súvislosti s archiváciou dokumentácie sú vo vzťahu k žalovanej irelevantné. Žalovaná poukázala na základné predpoklady vzniku zodpovednosti za nemajetkovú ujmu, pričom pre prípad neúspechu v námietke pasívnej vecnej legitímácie namietala nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy s poukazom na to, že finančné zadostučinenie má v zásade subsidiárny charakter a je možné ho priznať len ak nie je postačujúce morálne zadostučinenie a došlo k zásahu v značnej miere znižujúcej dôstojnosť a vážnosť fyzickej osoby. Žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom existencie nárokovanej nemajetkovej ujmy, pričom sa nemožno stotožniť s argumentáciou súdu prvej inštancie, že už samotný vznik rizika pre zásah do práv a slobôd fyzických osôb je postačujúci pre priznanie nemajetkovej ujmy. Samotný žalobca nerozporoval to, že mu ujma nevznikla, tvrdil len, že mu hrozila, pričom aj s poukazom na časový odstup odo dňa bezpečnostného incidentu (5 rokov) a jeho zistenia bolo dôvodné predpokladať, že už nevznikne. Tvrdenie, že samotný zásah do osobnostných práv znamená vznik nároku na nemajetkovú ujmu, je nepodložený, nakoľko pre vyvodenie zodpovednosti za nemajetkovú ujmu musia byť preukázané všetky predpoklady pre jej priznanie. Zároveň žalovaná namietala ako neproporcionálnu a nespravodlivú sumu priznanej nemajetkovej ujmy vo výške 2.175 eur, pričom súd prvej inštancie túto sumu odôvodnil, no táto jeho argumentácia nemá oporu v zistenom skutkovom stave. Žalovaná poukázala na to, že pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy stanovenej podľa zákona č. 274/2017 Z.z. o odškodnení obetí trestných činov, pri trestných činoch napríklad obchodovania s ľuďmi, znásilnenia a pod. je daný nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu ujmu v sume 10-násobku minimálnej mzdy. Táto predstavovala v roku 2017 435 eur, teda takéto osoby by mali nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 4.350 eur. Rovnako rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, kedy sú priznávané náhrady nemajetkovej ujmy pri prípadoch smrti sú také, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy je neadekvátna k uvedenému prípadu. S argumentáciou žalovanej sa stotožnil aj Krajský súd v Prešove, ktorý v rozsudku v konaní vo veci žaloby na ochranu osobnosti Bc. Senaj a ďalších 42 žalobcov priznal každému z nich ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy 110 eur. Obdobne tak rozhodol aj ďalších veciach (napr. 13Co/30/2022, 8Co/28/2022, 9Co/44/2022). Priznaná náhrada je neprimeraná, neadekvátna a neproporcionálna. Zároveň žalovaná namietala aj rozhodnutie súdu o trovách konania s tým, že napriek čiastočnému úspechu žalobcu bol týmto priznaný plný nárok na náhradu trov konania, čo je v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Uviedla že aj žalobca musí niesť zodpovednosť za výsledok sporu v prípade, že uplatňuje neprimeranú či premrštenú sumu a táto skutočnosť by sa mala prejavovať v rozhodnutí o trovách konania s tým, že súd by mal využiť inštitútu § 257 CSP a trovy konania nepriznať prípadne ich primerane znížiť s tým, že pri tomto bezpečnostnom incidente boli postihnuté viaceré osoby, pričom už v predošlom konaní ďalších 42 žalobcov uplatnilo nárok na náhradu trov konania s tým, že u každého vznikli trovy konania vo výške po 1.183,20 eura, čo je viac ako desať násobok priznanej náhrady. V takomto prípade je suma za trovy konania neadekvátna a v rozpore s dobrými mravmi. Z týchto dôvodov žalovaná navrhla napadnutý rozsudok vo výrokoch I. a III. zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alternatívne žalobu žalobcu zamietnuť a priznať náhradu trov konania v celom rozsahu.

7. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že miestna príslušnosť súdu prvej inštancie je daná § 19 písm. b/ CSP, pričom ďalším dôvodom danosti miestnej príslušnosti Okresného súdu Svidník je aj dôvod podľa § 19 písm. d) CSP, vzhľadom na to, že tento spor by nebol vznikol v prípade, že by nebola medzi stranami sporu uzavretá spotrebiteľská zmluva, a to zmluva o pripojení. Zároveň žalobca nesúhlasil s tvrdením žalovanej o tom, že nie je pasívne legitimovaná s poukazom na odôvodnenie súdu prvej inštancie s tým, že žalovaná tendenčne zamieňa administratívnu právnu zodpovednosť založenú na subjektívnom princípe so zodpovednosťou občianskoprávnou, ktorá má objektívny charakter, teda žalovaná nesie zodpovednosť aj za konanie osoby, ktorú si vybrala pre spracúvanie dát svojich klientov. Ďalej uviedol, že nie je možné súhlasiť s argumentáciou o neexistencii zásahu do súkromia žalobcu, nakoľko z výpovede osoby, ktorá našla predmetnú krabicu, ako aj z fotodokumentácie vyplynulo, že krabica bola pohodená a otvorená v neuzamknutom sklade, ku ktorej mal prístup neobmedzený počet nepovolaných osôb a iba v teoretickej rovine zostávajú námietky žalovanej o potrebe skúmať individuálne dopady na každú z dotknutých osôb osobitne. Keďže Listina základných práv a slobôd je súčasťou právneho (ústavného) poriadku Slovenskej republiky (Ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), je potrebné konštatovať, že aj v predmetnej právnej veci došlo u každého zo žalobcov sprístupnením osobných údajov v kombinácii: meno, priezvisko, adresa bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefónne číslo, číslo SIM karty a vlastnoručný podpis, a to neobmedzenému počtu neoprávnených osôb, k porušeniu práva na informačné seaurčenie podľa článku 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čím bolo neprípustne zasiahnuté do súkromia žalobcov. Právo na súkromie v zmysle garancie práva na informačné seaurčenie je objektívnou kategóriou a pri jeho porušení sa rovnako dotýka každého, koho osobné údaje boli zneužitú, pričom subjektívne pocity dotknutých osôb nie sú dôležité. V tejto súvislosti aj výška priznanej relatívnej náhrady je primeraná s tým, že komparatistika s rozhodnutím vo veci českého predajcu mall.cz je neporovnateľná, nakoľko unikli údaje zákazníkov „v nižšej kvalite.“ Napriek tomu však žalobca akceptuje rozhodnutie o priznaní sumy nižšej než požadoval.

Pokiaľ sa týka nároku na náhradu trov konania, je rozhodujúce to, či vo veci, pokiaľ rozhodnutie záviselo od úvahy súdu, bola strana sporu v merite úspešná ako v tomto prípade a nemožno v tomto prípade akceptovať použitie ustanovenia § 257 CSP, nakoľko na strane žalovanej neexistujú žiadne sociálne aspekty, ktoré by ju mohli pri priznaní trov konania ohroziť. Žalobca poukázal na ust. 10 ods. 8 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., ktoré vo veciach ochrany osobnosti ustanovuje osobitnú tarifnú hodnotu, a to pevnou sumou. V tejto súvislosti Ústavný súd SR uznesením zo dňa 24.05.2022, č.k. II. ÚS 233/2002-18 odmietol ústavnú sťažnosť žalovanej, keď konštatoval, že pokiaľ príslušný súd skonštatuje zásah do osobnostných práv, má žalobca plný úspech v spore, teda patrí mu plný nárok na náhradu trov konania v zmysle uplatnenia zásady úspechu, pričom je irelevantné, či a prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Navrhol preto napadnutý rozsudok vo výroku I. a III. potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

8. V odvolacej replike žalovaná argumentačne zotrvala na všetkých výhradách uvedených v odvolaní, ktoré zopakovala.

9. Obdobne žalobca v odvolacej duplike zotrval na svojej predchádzajúcej argumentácii v plnom rozsahu.

10. Vo vyjadrení k odvolacej duplike žalovaná zotrvala na všetkých svojich vyjadreniach, ktoré prezentovala v konaní, ako aj na podanom odvolaní a jeho dôvodoch.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je z časti dôvodné.

12. Odvolacia argumentácia žalovanej, vychádzajúc z jej obsahu a zdôraznenia údajných pochybení súdu prvej inštancie bola konštruovaná na tvrdení o nesplnení procesných podmienok, o porušení práva žalovanej na spravodlivý proces, tvrdení o nesprávnosti skutkových zistení a nesprávnom právnom posúdení veci. Odvolací súd posúdil relevantnosť takto vymedzených tvrdení, prihliadajúc na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

13. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

14. So zreteľom na obsah odvolania žalovanej bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok I. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel, ako aj súvisiaci výrok III. o trovách konania. Keďže výrok, ktorým bola žaloba čiastočne zamietnutá žalobca odvolaním nenapadol, nebol preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako taký nadobudol právoplatnosť.

15. Pre úplnosť záveru súdu prvej inštancie o nedôvodnosti vznesenej námietky miestnej príslušnosti odvolací súd dopĺňa nasledovne. Predmetom konania je nárok majúci základ v porušení práva na ochranu osobnosti v zmysle ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka s uplatnením požiadavky na náhradu nemajetkovej ujmy. Zásadným pre posúdenie výhrady žalovanej bolo vyhodnotiť charakter takto definovaného nároku v tom zmysle, či nie je vo svojej podstate nárokom korešpondujúcim s nárokom na náhradu škody, pre ktorý môže platiť miestna príslušnosť daná na výber keďže podľa § 19 písm. b) CSP je popri všeobecnom súde žalovaného na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Podľa Princípov európskeho deliktneho práva (Principles of European Tort Law, PETL), ktoré predstavujú v interpretačnej rovine podporný prameň, aj keď majú základ v súkromnej iniciatíve a preto ich treba vziať do úvahy (Ústavný súd Českej republiky, nález Pl. ÚS 16/04 zo 4.5.2005) je škodou, ktorá je spôsobená inému jednak škoda majetková ale aj nemajetková; nemajetková škoda predstavuje ujmu na slobode, dôstojnosti alebo iných osobných právach (Diel VI., hlava 10, oddiel 3, článok 10:301 ods.1). Podľa odvolacieho súdu z uvedeného nevyplýva iné ako to, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy na osobných právach je možné subsumovať pod pojem škoda. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že udalosť únikom dokladov s osobnými údajmi, ktorá zakladá nárok, ktorý bol predmetom konania, nastala v súvislosti s osobnými dátami, t.j. osobnými právami žalobcu, čo ani sporné nebolo, ide tak o udalosť zakladajúcu nárok na náhradu škody čím bola daná miestna príslušnosť Okresného súdu Svidník na základe § 19 písm. b) CSP. Tvrdenie žalovanej o miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Svidník tak bolo bez relevancie.

16. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods.1 písm. b) CSP) odvolací súd uvádza, že táto námietka nebola zo spisu zistená.

17. Právo na spravodlivý proces je veľmi široko koncipovaný pojem, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť práva ako prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na poučenie o procesných právach, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, ako aj ďalšie iné. Porušenie akéhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie zo strany súdu. O porušenie práva na spravodlivý proces zo strany súdu však ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne takú intenzitu, ktorá jednoznačne odôvodní záver, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne konanie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. Zo spisu odvolacím súdom nebolo zistené namietané konanie súdu porušujúce práva odvolateľa na spravodlivý proces.

18. Pokiaľ sa týka otázky pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v konaní, odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, pričom v celom rozsahu na toto odôvodnenie poukazuje. Je nepochybné, že žalobca vstupoval do právneho vzťahu so žalovanou, pričom tato konala prostredníctvom splnomocnenej osoby a žalovaná aj keď konajúca prostredníctvom splnomocneného zástupcu zasiahla do osobnostných práv žalobcu tým, že nezabezpečila jeho osobné údaje pred prípadným zneužitím, pričom práve na tento prípad sa vzťahuje rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 30Cdo2712/2005, nakoľko sa jedná o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý bol spôsobený sprostredkovateľom, teda inou právnickou osobou pri realizácii činností žalovanej a vtedy sa tento neoprávnený zásah pričíta tejto právnickej osobe, teda žalovanej. „Podle ustanovení § 13 obč. zák. občanskoprávní sankce postihují subjekty, resp. původce neoprávněného zásahu do osobnostních práv fyzické osoby, chráněné všeobecným osobnostním právem. Původcem neoprávněného zásahu přitom mohou být jakékoliv fyzické či právnické osoby. Jestliže byl neoprávněný

zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou alebo jinou fyzickou osobou k realizácii činnosti tejto právnickej či inej osoby, pričítá sa za použitie analógie ustanovení § 420 ods. 2 ve spojení s ustanovením § 853 obč. zák. neoprávnený zásah samotnej fyzickej či inej právnickej osobě.. (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. listopadu 2001, sp. zn. 30 Cdo 79/2001).“V tejto súvislosti pokiaľ tu je jednoznačne preukázané ako to bolo v tomto prípade, že došlo k vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy konaním žalovanej, nie je relevantné použitie ustanovení zákona o ochrane osobných údajov, nakoľko priamo z uvedeného zákona vyplýva záver, že týmto zákonom nie je dotknuté právo na ochranu osobnosti tak ako to využila žalobca v tomto konaní. Z uvedeného dôvodu preto nemôže byť rozhodujúce ani rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov, na ktoré sa odvoláva žalovaná, ktoré v súvislosti s jej zodpovednosťou neskončilo vydaním rozhodnutia o porušení ustanovení zákona o ochrane osobných údajov. Z tohto dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že odvolacia námietka žalovanej o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie nie je dôvodná. Navyše nebyť spotrebiteľskej zmluvy, nedošlo by ani k vzniku tohto nároku. (Pre porovnanie C-147/16 a C-59/12 - rozsudky Súdného dvora EÚ, rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/7/2023, 20Co/18/2023, 18Co/7/2023, 22Co/23/2022).

19. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka pochybenia v zisťovaní skutkového stavu vecí súdom prvej inštancie spočívajúceho v tom, že skutkové zistenia, ktoré boli podkladom pre jeho rozhodnutie sú nesprávne.

20. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov alebo z vyjadrení strany nevyplývajú ani nijak nevyšli počas konania najavo alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo, opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

21. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa s listinami zo spisu dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia k základu nároku, ktoré súd prvej inštancie posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní; v konaní súdu prvej inštancie a skutkovom závere, ku ktorému z vykonaných dôkazov dospel nebol odvolacím súdom zistený žiaden z dôvodov preukazujúcich nesprávne zistenie skutkového stavu.

22. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.) Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). (z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 14. 9. 2011, sp. zn. 3 Cdo 204/2009)

23. K námietke o nesprávnom právnom posúdení (§ 365 ods.1 písm. h) CSP) odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp.zn. 7 Cdo7/2010). Táto odvolacia námietka bola naplnená čiastočne, a to vo vzťah k otázke primeranosti priznanej nemajetkovej ujmy.

24. Pri otázke posúdenia primeranosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade tu existuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko incident, kedy došlo k vystaveniu osobných údajov žalobcu nepovolaným osobám je tak závažným zásahom do ich práva na ochranu osobnosti, že nepostačuje zadost'uchinenie podľa ods. 1 § 13 Občianskeho zákonníka

a vzhľadom na závažnosť okolností a charakter tohto incidentu je dôvodné, aby bolo žalobcovi priznané aj právo na nemajetkovú ujmu.

25. Je namieste zdôrazniť, že oblasť súkromia a ochrany osobných údajov je dynamickou kategóriou rezonujúcou v spoločnosti a v súvislosti s presunom aktivít záväzkovoprávných vzťahov aj do digitálneho priestoru je nepochybné, že ponechaním všetkých osobných údajov žalobkyne bez náležitého dohľadu zo strany žalovaného sa vytvorili podmienky pre zneužitie týchto údajov. Vychádzajúc z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, právo na ochranu osobnosti možno nepochybne považovať za jednu z kategórií práva na súkromie s poukazom na článok 8 Dohovoru. Podľa rozsudku tohto súdu vo veci Rotaru proti Rumunsku (rozsudok zo 04.05.2000, č. 28341/95), systematické zbieranie a uchovávanie osobných údajov je zásahom do súkromného života, ich prípadné použitie je samostatným zásahom.

26. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov (anglicky General Data Protection Regulation, skrátené GDPR), plným názvom Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), je nariadenie Európskej únie, ktorého cieľom je výrazné zvýšenie ochrany osobných údajov občanov. V Úradnom vestníku Európskej únie bolo vyhlásené 27. apríla 2016. Nariadenia, v schválenom znení, sú priamo účinné pre každý členský štát EÚ. V slovenskom právnom poriadku je nariadenie premietnuté aj do zákona č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 29. novembra 2017. Zákon 18/2018 Z.z. je účinný v Slovenskej republike rovnako ako GDPR od 25. mája 2018. Zákon bol priamo aj nepriamo aktualizovaný v roku 2019 (v znení č. 35/2019 Z.z. (nepriamo), 221/2019 Z.z.).

27. Nariadenie chráni základné práva a slobody fyzických osôb so zameraním na právo ochrany osobných údajov. Stanovuje pravidlá ochrany fyzických osôb a pravidlá pre voľný pohyb (ktorý sa nesmie obmedziť ani zakázať) osobných údajov v Európskej únii (Článok 1, ods. 1-3). Táto konzistentná úroveň ochrany fyzických osôb v celej únii má zabrániť rozdielom, ktoré sú prekážkou voľného pohybu osobných údajov v rámci vnútorného trhu (preambula, ods. 13)

28. V dnešnej dobe je téma súkromia jednoznačne témou rezonujúcou v spoločnosti a v súvislosti s presunom aktivít záväzkovoprávných vzťahov do digitálneho priestoru je nepochybné, že ponechaním všetkých osobných údajov žalobcu bez náležitého dohľadu zo strany žalovaného značným spôsobom poskytlo podmienky pre zneužitie týchto údajov.

29. Právo na ochranu osobných údajov možno dnes nepochybne považovať za sub-kategóriu práva na súkromie, a to vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva s poukazom na článok 8 Dohovoru ako aj na ostatné právne predpisy. Súčasná informačná spoločnosť a digitálna ekonomika dospela do stavu, kedy sa osobné údaje stali jednou z komodít na trhu, a preto je nutné tento derivát, ktorý už nie je len v dispozičnom práve pôvodného držiteľa, teda dotknutej osoby, ale aj osoby, ktorej pôvodný držiteľ tieto zveril dbať na to, aby subjekt, ktorému boli zverené nevystavoval bezpečnostného riziku tieto osobné údaje a v prípade, že k tomu tak dôjde, je nepochybne dôvodné priznať dotknutej osobe právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak, aby táto bola primeraná a proporcionálna.

30. Primerané zadošťučinenie možno chápať ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy, pričom podobne ako pri majetkovej ujme aj pri ujme nemajetkovej sa vyžaduje dôkaz existencie kauzálneho nexu viažuceho sa na protiprávne konanie rušiteľa, v dôsledku ktorého došlo k vzniku určitej nemajetkovej ujmy. Zodpovednosť rušiteľa sa posudzuje podľa objektívneho princípu, teda zavinenie sa neskúma a ani nepredpokladá, a na vznik zodpovednosti stačí už ohrozenie príslušných chránených práv, nakoľko ide o tzv. súkromnoprávny delikt ohrozovacej povahy. Objektívna zodpovednosť za ohrozenie alebo porušenie práv je systémovo príznačná práve pre oblasť ochrany osobnosti.

31. Pre zistenie skutkového stavu vzhľadom na rozsah osobných údajov, ktoré vo vzťahu k žalobcovi boli predmetom potencionalného zneužitia, nie je relevantné to, ako žalobca subjektívne vnímal túto hrozbu pre určenie rozsahu primeraného finančného odškodnenia (porovnaj uznesenie NS SR sp.zn. 4Cdo81/2011). Pre úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti postačí zistenie, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením v § 11 Občianskeho zákonníka. Nevyžaduje sa vyvolanie následkov.

32. V danom prípade sa morálna satisfakcia javí ako nepostačujúca a aj keď nemožno exaktne ohodnotiť závadové konanie, z judikatúry súdov vyplýva, že okolnosti, ktoré je nutné brať do úvahy pri priznaní nemajetkovej ujmy sú tieto: dĺžka protiprávneho konania, reakcia na upozornenia a požiadavky dotknutej osoby, dobrovoľné upustenie od konania a snaha o nápravu, škandalizácia osoby, opakovanie a zvyšovanie intenzity protiprávneho konania, úmysel motivovaný snahou o dosiahnutie zisku alebo zámernej diskreditácie osoby.

33. Proporcionalita znamená vyváženosť, pomernosť. Etymologicky tento výraz vychádza z latinského spojenia pro portio, ktorý znamená vzťah medzi viacerými prvkami. V práve býva proporcionalita spojovaná s racionalitou a spravodlivosťou, a to v minulosti často najmä v súvislosti s ukladaním trestu. Ako právny princíp znamená princíp proporcionality formálnu šablónu pozostávajúcu z niekoľkých postupne kladených otázok, ktorá sa používa pri hodnotení, či právny akt nezasahuje do základných práv a slobôd vo väčšej miere, než je potrebné. Dochádza tak k riešeniu kolízií medzi jednotlivými princípmi, resp. medzi ľudskými právami navzájom, resp. medzi ľudskými právami a verejnými dobrami.

Ustanovenia o základných právach a slobodách sa nechápu ako klasické právne normy, ale ako právne princípy. Ak by sme ich chápali ako klasické právne normy s kondicionálnou štruktúrou a abstraktnou formuláciou hypotézy a dispozície, museli by sme rozhodnúť o aplikačnej prednosti jedného práva pred druhým, čo je značne problematické. Ak však ponímame tieto práva ako právne princípy, ich stret sa môže riešiť cestou optimalizácie, keď jedno právo dočasne „ustúpi“ inému, pričom však nie je negované. Výhodou môže byť maximalizovaný rozsah aplikácie oboch práv.

Prioritnou zložkou princípu proporcionality je potom pomeriavanie v kolízii navzájom stojacich práv a hodnôt, ktoré sú však primafacie rovnocenné. Metodologicky potom možno pravidlo pomeriavania charakterizovať tak, že čím väčšia je miera nenaplnenia či ujma na jednom princípe, tým vyššia musí byť miera naplnenia princípu druhého.

Potom možno povedať, že požiadavka vhodnosti sleduje, aby obmedzujúci prostriedok bol spôsobilý naplniť účel, ktorý je zamýšľaný a má sa dosiahnuť. Teda aký zámer mal orgán štátu obmedzením dosiahnuť, aké opatrenia na to použil a či je dosiahnutie sledovaného cieľa takýmto postupom možné. Musí existovať racionálne previazanie medzi obmedzením a sledovaným cieľom.

Požiadavka nevyhnutnosti sleduje, aby nebol obmedzujúci prostriedok príliš obširný a nezasahoval do práva viac, ako je skutočne potrebné a nevyhnutné. Požiadavka proporcionality v užšom zmysle sleduje, zabezpečenie optimalizácie medzi účelom a obmedzovaným právom, teda pomer získaného prospechu a spôsobenej ujmy (Justičná akadémia Pezínok, 12.11.2018).

34. Dovolací súd vo svojom rozhodnutí sp.zn. 7Cdo215/2020 z 31.01.2022 uvádza, že otázka výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. Pokiaľ účelom § 421 ods. 1 písm. b) CSP zo širších hľadísk je to, aby sa vyriešením niektorej, dosiaľ ešte dovolacím súdom nevyriešenej, právnej otázky vytvorila a ustálila rozhodovacia prax dovolacieho súdu, je namieste konštatovanie, že vyriešením takto vysoko individuálnej otázky (akou je určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy) sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy postupujú totiž súde vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy, keďže rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvantifikovať a vyčíslieť.

35. Kritériu primeranosti priznávanej peňažnej satisfakcie priamo úmerne zodpovedá aplikácia tzv. „statusu obete“ podľa článku 34 Dohovoru o ľudských právach, ktorú objasnil Európsky súd pre ľudské práva v prípade Scordino proti Taliansku v rozhodnutí zo 6. marca 2007 sťažnosť č. 43662/98, ako i v prípade Y. v. Slovenská republika v rozhodnutí z 9. októbra 2007 č. sťažnosti 7205/02. Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že pokiaľ má náprava kompenzačný charakter, jej výška nemusí byť rovnaká, akú by priznal v porovnateľných prípadoch, nesmie však byť zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, pričom pri posudzovaní tejto primeranosti je potrebné zohľadňovať aj životnú úroveň v danej krajine, a tiež to, či priznaná suma nevybočuje z právnej tradície v danej krajine, i to, ako rýchlo sa jej sťažovateľ domohol (JUDr. Andrea Erdősová, PhD., Krátke pojednanie o škodách, ujmach a ich náhradách vo

svetle judikatúry súdov vnútroštátnych, českých, Súdneho dvora Európskej únie i Európskeho súdu pre ľudské práva). Ústavný súd Českej republiky zase konštatoval, že pri stanovení výšky čiastky relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnávajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch, porov. sp.zn. I. ÚS 2844/14.

36. Odvolací súd bral do úvahy jednotlivé okolnosti v prejednávanej veci v kontexte s faktormi citovanými v predchádzajúcom bode pričom dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie vo výške 2.175 eur nezodpovedá zisteným okolnostiam a v žiadnom prípade nezodpovedá princípu proporcionality, ktorý patrí medzi všeobecné právne zásady, ktoré síce nie sú v právnych predpisoch výslovne obsiahnuté, avšak v európskej právnej kultúre sa bezozbytku uplatňujú, pričom porušením pravidla proporcionality môže dôjsť k zásahu do ústavne zaručených práv, konkrétne práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 36 ods.1 Listiny (Ústavný súd Českej republiky v náleze III. ÚS 350/03 z 29.9.2005).

37. Dĺžka protiprávneho konania, ktorá skončila vo februári 2017 nebola ustálená, činnosť žalovanej nevykazuje znaky vysokej intenzity protiprávneho konania alebo toho, že by v jeho prípade išlo o konanie, cieľom ktorého bolo úmyselné narušenie chránených osobnostných práv. Išlo však o zásah, ktorý bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené v ustanovení § 11 Občianskeho zákonníka, kedy sa ani nevyžaduje vyvolanie následkov. Táto skutočnosť je podľa názoru odvolacieho súdu dôležitá pre posudzovanie opodstatnenosti náhrady ujmy v peniazoch, aj v kontexte s významným postavením žalovaného na telekomunikačnom trhu, ako aj vzhľadom na preventívnu ochranu segmentu, ktorý je osobitne chránený - osobné údaje.

38. Odvolací súd je si vedomý, že v obdobných veciach senáty tunajšieho sudu pri rozhodovaní o výške finančnej náhrady vychádzali z 50 % zo základu priznaného pre obeť násilných trestných činov (4.350 eur), (§ 12 ods. 3 Zákona č. 274/2017 Z.z.), ktorý opakovane ponížovali na polovicu s prihliadnutím na skutočnosť, že v danom prípade nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, ale len k potencionalnej možnosti ich ohrozenia, neboli zistené dôvody ako škandalizácia žalobcu, nedošlo opakovanu či zvyšovaniu intenzity konania, či k úmyselnému konaniu žalovanej a podobne. Na základe uvedených skutočností považovali za primeranú náhradu za nemajetkovú ujmu vo výške 110 eur.

39. Je možné sa stotožniť s „poľahčujúcimi okolnosťami“ stojacimi v pozadí jej zníženia v porovnaní so závermi súdov prvej inštancie, no nie však so samotnou výškou priznanej finančnej náhrady. Podľa názoru odvolacieho súdu suma 110 eur vzhľadom na významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu nepôsobí dostatočne satisfakčne ani sankčne a už vonkoncom nie preventívne, aby ho nútila správať sa voči citlivým údajom svojich klientov zodpovedne. Preto odvolací súd mal za to, že bol dôvod zasiahnuť do úvahy prvoinštančného súdu a výšku priznanej náhrady korigovať minimálne na sumu 500 eur, tak aby bol na jednej strane zohľadnený princíp proporcionality a na druhej strane zachovaný aj princíp racionality v práve.

40. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, no zo zistených skutočností prijal sčasti nesprávny právny záver. Odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie vo výroku I. z uvedeného dôvodu zmenil nad sumu 500 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (§ 388 CSP).

41. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; HiroBalani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že: „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“. (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

42. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

43. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

45. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že ide o vec patriacu do skupiny viacerých vecí s rovnakým skutkovým a právnym základom, ktoré sú prejednávané na Okresnom súde Svidník z dôvodu, ktorý aj v prejednávanej veci bol nepochybne ustálený súdom prvej inštancie a ktorý bol dôvodom pre rozhodnutie ÚOOÚ SR zo 16.8.2017, číslo: XXXXX/XXXX-XX-17, v ktorom tento orgán konštatoval porušenie zákona tým, že pri likvidácii obsahujúcich osobné údaje klientov spoločnosti Orange Slovensko, a.s. v rozsahu meno a priezvisko klienta (obchodné meno), adresa, rodné číslo (IČO), telefónne číslo, číslo OP, pridelené číslo, číslo SIM karty, účastnícke číslo, podpis klienta a podpis povereného pracovníka ako aj informácie o predajnom mieste, nepostupoval s náležitou starostlivosťou. Táto okolnosť, teda porušenie zákona na ochranu osobných údajov v prejednávanej veci, bola dôvodom pre priznanie nemajetkovej ujmy v zmysle výroku I. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

46. Otázka náhrady trov konania v týchto veciach bola predmetom prieskumu tak odvolacieho súdu, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci II. ÚS 233/2022, pričom Ústavný súd v uznesení z 24.05.2022 uvedenej spisovej značky konštatoval, že možno konštatovať plný úspech žalobcu v spore o ochranu proti zásahu do jeho osobnostných práv, ak súd skonštatuje takýto zásah, pričom za tejto situácie patrí žalobcovi plný nárok na náhradu trov konania v zmysle uplatnenia zásad úspechu. Zároveň Ústavný súd konštatoval, že z tohto hľadiska je irelevantné, či a prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

47. Do pozornosti odvolací súd dáva, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp.zn. II. ÚS 225/2020 z 27. augusta 2020, zverejnenom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 31/2020 konštatoval cit.: „V týchto prípadoch však žalobcu, ktorému bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno považovať za procesne neúspešného a ad absurdum ho zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie „presného“ výsledku konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca.“ Obdobne rozhodol ústavný súd vo veciach pod sp.zn. I. ÚS 24/2021, II. ÚS 225/2020, II. ÚS 399/2019, III. ÚS 475/2018, II. ÚS 397/2020.

48. Z týchto názorov Ústavného súdu vychádzali potom rozhodnutia odvolacieho súdu (Krajského súdu v Prešove) v otázke náhrady trov konania a z tohto názoru treba vychádzať aj v prejednávanej veci pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov.

49. Zo samotného znenia § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (advokátskej tarify do 31.12.2023) vyplýva, že tarifnou hodnotou je suma 1.000,- eur, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy a suma 2.000 eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy. Okolnosť v akej výške v konečnom dôsledku táto náhrada nemajetkovej ujmy bude priznaná, nie je právne významná z pohľadu nárokov na náhradu trov konania. Rozhodujúcou okolnosťou je to, že žalobca mala vo veci úspech, nakoľko zásah do jej osobnostných práv v súvislosti s nesprávnym nakladaním s jej osobnými údajmi, bol zistený a preto má nárok v zmysle citovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky na plnú náhradu trov konania.

50. Nemožno preto súhlasiť s argumentáciou žalovanej, že žalobcovi ako plne úspešnej strane, čo do základu, patrí plná náhrada trov konania z prisúdenej sumy, pričom ide o štandardný a zaužívaný výrok o nároku na náhradu trov konania používaných v prípadoch, kedy výška plnenia závisí od úvahy súdu a kde za plne úspešného sa považuje žalobca vtedy, ak vo výške plný úspech nemal.

51. Podľa ust. § 257 CSP môže súd výnimočne náhradu trov konania nepriznať, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa sú generálnym dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania a použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak

mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter.

52. Z Nálezu ÚS III. 98/2018 z 02.05.2018 vyplýva, že podľa § 257 CSP súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Citované zákonné ustanovenie predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho „nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradit' trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane.“. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. „Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 292/07 či sp. zn. I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nález Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 727/2000).“ Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1.)

53. Právo na priznanie primeranej a právnymi predpismi stanovenej náhrady trov konania, ktoré úspešnej strane v konaní vzniknú, je súčasťou práva na spravodlivý proces a tiež súvisí, pokiaľ ide konkrétne o náhradu trov právneho zastúpenia, s majetkovým právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu a právom na právnu pomoc v zmysle čl. 37 ods. 2 listiny (porovnaj Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 119/2012).

54. Odvolací súd v súvislosti s prípadnou aplikáciou dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, ktorej sa dožaduje žalovaný Orange, a.s. (ďalej len zodpovedná osoba za porušovanie osobných údajov GDPR) pripomína, že všeobecné nariadenie o ochrane údajov (anglicky General Data Protection Regulation, skrátene GDPR), plným názvom Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), je nariadenie Európskej únie, ktorého cieľom je výrazné zvýšenie ochrany osobných údajov občanov.

55. V Úradnom vestníku Európskej únie bolo vyhlásené 27. apríla 2016. Nariadenia, v schválenom znení, sú priamo účinné pre každý členský štát EÚ. V slovenskom právnom poriadku je nariadenie premietnuté aj do zákona č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 29. novembra 2017. Zákon 18/2018 Z.z. je účinný na Slovensku rovnako ako GDPR od 25. mája 2018. Zákon bol priamo aj nepriamo aktualizovaný v roku 2019 (v znení č. 35/2019 Z.z. (nepriamo), 221/2019 Z.z.).

56. Nariadenie chráni základné práva a slobody fyzických osôb so zameraním na právo ochrany osobných údajov. Stanovuje pravidlá ochrany fyzických osôb a pravidlá pre voľný pohyb (ktorý sa nesmie obmedziť ani zakázať) osobných údajov v Európskej únii (Článok 1, ods. 1-3). Táto konzistentná úroveň ochrany fyzických osôb v celej únii má zabrániť rozdielom, ktoré sú prekážkou voľného pohybu osobných údajov v rámci vnútorného trhu (preambula, ods.13).

57. GDPR niektoré osobné údaje považuje za „citlivé“ (článok 4 ods. 13, 14 a 15, článok 9 a odôvodnenia 51 - 56 GDPR, ktoré sa takto súhrnne nenazývajú ale sú uvádzané ako „genetické údaje“, „biometrické údaje“ „údaje týkajúce sa zdravia“), ktorých spoločným znakom je, že podliehajú osobitným podmienkam spracovania. Na stránkach Európskej komisie sú uvedené tieto

- i. osobné údaje, ktoré odhaľujú rasový alebo etnický pôvod, politické názory, náboženské alebo filozofické presvedčenie;
- ii. členstvo v odborových zväzoch;
- iii. genetické údaje, biometrické údaje spracúvané len na účely identifikácie ľudskej bytosti;
- iv. zdravotné údaje;
- v. údaje týkajúce sa sexuálneho života alebo sexuálnej orientácie danej osoby.

58. V rámci stanovenia „kategórií“ osobných údajov, ktoré patria do osobitnej kategórie osobných údajov, došlo na Slovensku k zmenám platným od 25.5.2018. Podľa Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ÚOOÚ).

i. zákon č. 122/2013 Z. z. pozná osobitnú kategóriu osobných údajov, ktoré sú v uvedené v § 13 a odtiaľ vypadol z týchto citlivých osobných údajov údaj o členstve v politickej strane alebo hnutí a tiež

ii. rodné číslo. Slovenská republika prijala novú úpravu spracúvania rodného čísla, ako národného identifikátora a to v § 78 ods. 4 zákona č. 18/2018 Z.z., a to na základe splnomocňujúceho ustanovenia nariadenia v čl. 87. Stále platí, že rodné číslo je zakázané zverejňovať, právo zverejniť rodné číslo má iba dotknutá osoba, ktorej sa týka

iii. Zo zoznamu citlivých osobných údajov tiež vypadli údaje týkajúce sa uznania viny za trestné činy a priestupky, ktoré sa stali samostatnou kategóriou osobných údajov a sú uvedené v čl. 10 nariadenia.

59. Pre uvedené skutkové okolnosti porušenie práva na ochranu osobných údajov a najmä 400 násobné porušenie ochrany GDPR citlivých údajov obyvateľov okresu Stropkov a Svidník by zvýhodniť porušovateľove práva a jeho majetok bolo nielen nerozumné, ale aj v príkrom rozpore s princípom spravodlivého usporiadania pomerov so zreteľom na priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Uprednostniť osobu zodpovednú za porušenie práva pred obeťou porušenia osobných údajov podľa presvedčenia odvolacieho súdu je neakceptovateľné.

60. Iný záver by predstavoval presadenie typických prvkov zabránenia alebo odrazenia od legitímneho výkonu prirodzených a zákonných práv hrozbou právnej sankcie, tzv. Chilling Effects. Inak povedané je neakceptovateľné, aby osoba zodpovedná za čím rozsiahlejšie porušenie práva na ochranu osobných údajov spotrebiteľov, očakávala zvýhodnenie svojho postavenia prostredníctvom rozhodovania o náhrade trov konania. Aj preto je ustanovenie § 257 CSP v danej veci v prospech obchodnej spoločnosti neaplikovateľné.

61. Odvolací súd je presvedčený, že nepriznaním náhrady trov inak úspešnej strane sporu, by došlo k porušeniu práv odvolateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

62. Je potrebné poukázať na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (resp. základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08). Hypotetické priznanie trov konania v rozsahu 200.000,- eur v iných, avšak skutkovo podobných konaniach, nemohlo mať dopad na prejednávanú vec, totižto nepochybne nárok na náhradu trov konania je nárokom patriacim strane sporu a advokát je platobným miestom (pozri § 263 CSP).

63. Odvolací súd nepovažoval za dôvod hodný osobitného zreteľa žalovanou tvrdené opakovanie veľkého počtu obsahovo a formálne rovnakých úkonov (žalôb) zo strany žalobkyne pretože rovnaká skutočnosť svedčí aj žalovanej strane, ktorá je teda (stranou) vo viacerých súdnych konaniach s identickým skutkovým aj právnym základom a vo všetkých týchto konaniach ju zastupuje ten istý právny zástupca.

64. Odvolací súd nestotožnil ani s tvrdením žalovanej o existencii dôvodu hodného osobitného zreteľa spočívajúcom v tom, že žalovaná bola do súdneho konania reálne donútená v dôsledku uplatnenia neprímeranej sumy vo výške 5.000 eur a takto uplatnená suma jej nedávala možnosť vyhnúť sa tomuto súdному konaniu.

65. Z úradnej činnosti je známe odvolaciemu súdu, že v tejto skupine prípadov s rovnakým skutkovým a právnym základom ani po opakovanom právoplatnom judikovaní právneho základu nároku iných dotknutých osôb tým istým bezpečnostným incidentom žalovaná stále namietala nielen neprímeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ale najmä popierala samotný právny základ nároku dotknutých osôb a to napriek stále pribúdajúcim a v súčasnosti už desiatkam rozhodnutím odvolacieho súdu, ktoré danosť nároku dotknutých osôb právoplatne judikovali. Pre takýto prípad si žalovaná musí byť dobre vedomá všetkých dôsledkov, ktoré sú s neúspešným sporom spojené, vrátane povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strane. Zásada úspechu vo veci (zodpovednosti za výsledok sporu) je charakteristická pre sporové konania a jej obsahom je stále povinnosť nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania.

66. Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13 v spojení so zásadou efektivity sa majú vykladať v tom zmysle, že: bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje uložiť spotrebiteľovi povinnosť znášať časť trov konania, ak v nadväznosti na konštatovanie neplatnosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej nekalej povahy sa jeho návrhu na vrátenie súm, ktoré boli na základe tejto podmienky zaplatené bez právneho dôvodu, vyhovel len čiastočne, pretože je prakticky nemožné alebo nadmerne ťažké určiť rozsah práva tohto spotrebiteľa na vrátenie týchto súm. (pozri rozsudok SD EU C-714/22).

67. Z týchto stručných dôvodov odvolací súd nezistil ani jeden akceptovateľný dôvod na použitie zmierňujúceho ustanovenia § 257 CSP, a to ani čiastočne v prospech osoby zodpovednej za masívne porušenie osobných údajov podliehajúcej ochrane únijovému právu.

68. Odvolací súd tak rozhodol o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania v zmysle ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobcovi voči žalovanej v celom rozsahu s poukazom na úspech žalobcu v konaní, pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu. Na základe judikatúry Ústavného súdu je nepochybné, že žalobcovi patrí plný nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania bez ohľadu na to, že v konečnom dôsledku jej bola priznaná suma 500 eur náhrady nemajetkovej ujmy, aj keď táto uplatňovala pôvodne vo výške 5.000 eur. U takéhoto nároku sa strana sporu považuje za plne úspešnú vtedy, ak je úspešná čo do základu nároku. Nie je totiž možné zaťažiť žalujúcu stranu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu. Žalobca bol, čo sa týka základu nároku, plne úspešný, a to čo sa týka prvoinštančného aj odvolacieho konania, má preto právo na plnú náhradu trov konania.

69. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).